

Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра початкової освіти та методик гуманітарних дисциплін

Проректор
з науково-методичної та навчальної роботи
О.Б. Жильцов
“ 01 ” “ 09 ” 2015 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

7 ВС(СП) Технології педагогічної взаємодії вчителя з батьками

Напрямок підготовки 6.010102 Початкова освіта

Педагогічний інститут

Київ – 2015 рік

Технології педагогічної взаємодії вчителя з батьками: роб. навч. прог. [для студ. напрям підготовки 6.010102 «Початкова освіта»] / уклад. Н. О. Сінельнікова. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2015. – 17 с.

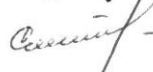
Розробник:

Сінельнікова Наталія Олегівна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри початкової освіти та методик гуманітарних дисциплін Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри початкової освіти та методик гуманітарних дисциплін

Протокол № 2 від 02 вересня 2015 року

Завідувач кафедри початкової освіти та методик гуманітарних дисциплін

 – С.М. Мартиненко

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

 М.А. Машовець

© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2015 рік
© Педагогічний інститут, 2015 рік

З М І С Т

I.	Опис навчальної дисципліни.	4
II.	Мета та завдання навчальної дисципліни.	5
III.	Програма навчальної дисципліни	9
	<i>Змістовий модуль I</i>	9
	Особливості взаємодії вчителя, школи та сім'ї у сучасних реаліях	
	<i>Змістовий модуль II</i>	10
	Методичні та технологічні засади взаємодії вчителя з батьками	
IV.	Структура навчальної дисципліни.	12
V.	Теми семінарських занять.	13
VI.	Самостійна робота	13
VII.	Методи навчання	14
VIII.	Методи контролю	14
IX.	Розподіл балів, які отримують студенти.	14
X.	Методичне забезпечення.	16
XI.	Рекомендована література	16
	Основна	16
	Додаткова	16
	Інтернет ресурси	17
XII.	Навчально-методична карта дисципліни «Технології педагогічної взаємодії вчителя з батьками»	18

1. Опис навчальної дисципліни

<i>Найменування показників</i>	<i>Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</i>	<i>Характеристика навчальної дисципліни</i>	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузь знань <i>0101 Педагогічна освіта</i>	Нормативна	
	Напрямок підготовки <i>6.010102 Початкова освіта</i>		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): вчитель початкової школи	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		4-й	
		Семестр	
Загальна кількість години – 72		7-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2, самостійної роботи студента – 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «бакалавр»	Лекції	
		16 год.	6 год.
		Семінарські	
		12 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		40 год.	64 год.
		Модульний контроль: 4 год.	
Вид контролю: ПМК			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є формування уявлень у майбутніх учителів початкової школи про теоретичні та технологічні основи організації педагогічної взаємодії вчителя з батьками.

Завдання курсу:

– визначення сутності та змісту базових понять: «сім'я», «педагогічна взаємодія», «технологія», «методи педагогічної взаємодії», «просвіта», «напрями роботи з батьками», «традиційні і нетрадиційні форми роботи з батьками»;

– визначення змісту, форм, методів та прийомів здійснення педагогічної взаємодії вчителя з батьками;

– ознайомлення з особливостями психолого-педагогічної просвіти батьків, системою масових заходів з батьками, роботою з організації спільної суспільно значущої діяльності і дозвілля батьків та дітей;

– оволодіння студентами навичок складання характеристик сімей учнів (склад сім'ї, сфера їх діяльності, тип сім'ї, рівень благополуччя (неблагополуччя) сім'ї, морально-психологічний клімат тощо);

– розкриття особливостей організації діагностичної роботи з вивчення сім'ї (диференційована, групова та індивідуальна робота з сім'єю);

– розширення уявлень студентів про технологізацію соціально-педагогічної роботи вчителя з різними категоріями сімей.

Курс «Технології педагогічної взаємодії вчителя з батьками» спрямований на формування у студентів компетентностей:

Загальних:

світоглядної – розуміння сутності і соціальної значущості майбутньої професії; збереження національних духовних традицій сімейного виховання; збереження статусу родини, як основного осередку виховання та розвитку людини;

громадянської – розуміння відповідальності перед суспільством і державою за свою професійну діяльність; здатність робити свідомий соціальний вибір і застосовувати демократичні технології прийняття рішень під час взаємодії вчителя з батьками; повага до традицій, які панують в сім'ях;

комунікативної – здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності у процесі взаємодії вчителя з батьками; здатність працювати у команді задля ефективної взаємодії вчителя з батьками; вільне володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення під час спілкування з колегами, батьками, учнями;

інформаційної – здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань щодо особливостей педагогічної взаємодії вчителя з батьками; здатність до ефективного застосування інформаційних технологій в соціальній і професійній діяльності вчителя у процесі взаємодії з батьками;

науково-дослідницької – володіння науково-дослідними методами під час взаємодії вчителя з батьками; здатність до нестандартних рішень під час вирішення нестандартних завдань, які можуть виникнути у процесі взаємодії вчителя з батьками;

самоосвітньої – здатність до самостійної діяльності, самоорганізації та саморозвитку вчителя задля оптимізації педагогічної взаємодії з батьками; спрямованість на розкриття особистісного потенціалу та самореалізацію вчителя у роботі з батьками.

Фахових:

організаційної – здатність планувати, організовувати, координувати, контролювати та оцінювати діяльність і взаємодію вчителя з батьками, проектувати траєкторії їх розвитку;

психолого-педагогічної – володіння базовими знаннями з психології, педагогіки, сімейної педагогіки, уміння їх реалізовувати під час взаємодії вчителя з батьками; поглиблення знань з сімейної (родинної) педагогіки; здатність враховувати специфіку роботи педагога з різними категоріями сімей; застосовувати комплекс діагностичних методик для аналізу динаміки психічного розвитку сім'ї; володіння знаннями методик, форм та методів роботи вчителя з батьками; уміння здійснювати діагностику результативності педагогічної взаємодії школи та сім'ї;

методичної – застосування в практичній діяльності професійних умінь і навичок для розвитку методичної культури, вирішення професійних завдань, які виникають у процесі взаємодії вчителя з батьками; здатність консультувати батьків та дітей щодо різних проблем, які можуть виникати в сім'ї, визначаючи конкретні шляхи їх вирішення, розроблення методичних рекомендацій;

здоров'язбережувальної – здатність раціонально ставитись і берегти власне здоров'я, дбати про фізичне, психічне і соціальне здоров'я дитини та сім'ї, в якій вона виховується;

інтегративної – здатність і готовність поєднувати знання з різних предметів для формування цілісної системи впливу на батьків та дітей; впровадження особистісно орієнтованого та діяльнісного підходів у процесі взаємодії вчителя з батьками;

творчої – здатність виконувати функцію фасилітатора у сімейних відносинах; готовність кардинально змінювати види діяльності з метою вирішення педагогічних проблем у сім'ї; володіння евристичними вміннями для продукування нових ідей та їх творчої реалізації у процесі взаємодії вчителя з батьками.

Результатами навчання є:

- знання із психології, педагогіки, сімейної педагогіки достатні для успішної діяльності в традиційних сферах застосування;
- вміння організовувати та планувати методичну роботу педагога з різними категоріями сімей;

- здатність використовувати різні методики діагностики сімей та надавати рекомендації щодо проблем, які мають місце;
- здатність аналізувати перспективний досвід педагогів з різних аспектів сімейного виховання для подальшого його творчого використання;
- здатність до самоаналізу та самооцінки педагогічних явищ і ситуацій, які можуть виникати у процесі педагогічної взаємодії вчителя та батьків задля вирішення проблем виховання особистості дитини;
- здатність підбирати та впроваджувати технології соціально-педагогічної роботи з сім'ями;
- здатність працювати як самостійно, так і в команді, демонструючи якості лідерства, вміння ефективно спілкуватися з сім'ями й досягати очікуваного результату;
- вміння здійснювати пошук і огляд інформації у спеціальних наукових джерелах, використовуючи різноманітні ресурси: періодичні видання, бази даних, веб-сайти, портали тощо;
- вміння застосовувати сучасні ІКТ, робити презентації (усно/письмово), виконувати творчі завдання.

Вивчення курсу передбачає формування у студентів **знань** про:

- базові поняття навчальної дисципліни: «сім'я», «педагогічна взаємодія», «технологія», «методи педагогічної взаємодії», «просвіта», «напрями роботи з батьками», «традиційні і нетрадиційні форми роботи з батьками»;
- специфіку педагогічної взаємодії вчителя з батьками, напрями роботи школи з батьками: педагогічна освіта батьків (*просвіта*), залучення батьків до виховної роботи з дітьми;
- зміст, завдання, стилі, методику виховання дітей в сім'ї;
- типові проблеми, які можуть виникати у батьків при неправильному вихованні дітей та шляхи їх вирішення;
- методику підготовки та проведення традиційних і нетрадиційних форм роботи з батьками;
- діагностичну роботу вчителя з батьками з метою корекції сімейних відносин;
- технології соціально-педагогічної діяльності з різними типами сімей.

На основі цих знань у студентів мають бути сформовані **уміння**:

- самостійно працювати з педагогічною, довідковою, методичною літературою з метою ознайомлення з новітніми технологіями;
- застосовувати діагностичні методики та технології для виявлення проблем у сім'ях з метою їх корекції;
- проектувати, реалізувати та корегувати взаємодію вчителя з батьками;

- аналізувати та вирішувати життєві та освітні ситуації в сім'ї (родині), що потребують соціально-педагогічної підтримки;
- використовувати форми та методи педагогічного впливу вчителя на сім'ю з метою оптимізації вирішення проблемних ситуацій.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I

ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ ВЧИТЕЛЯ, ШКОЛИ ТА СІМ'Ї У СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ

ТЕМА 1. Українська сім'я в сучасних соціоекономічних умовах (4 год.)

Стратифікація суспільства та її вплив на сучасну сім'ю. Характеристика сім'ї як інституту виховання в умовах сьогодення. Дитина і соціум, як об'єкти соціальної педагогіки.

Основні поняття теми: страти (верстви), групи суспільства, сім'я, функції сучасної сім'ї, дитячий соціум, антропоморфізм (олюднення).

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 3, 6.

Додаткова: 9, 10.

Інтернет ресурси: 4, 5.

ТЕМА 2. Етика сімейних стосунків та виховання (4 год.)

Завдання, зміст і методика виховання дітей в сім'ї. Психологія стосунків у сім'ї. Стили виховання. Характеристика методів та прийомів виховання дітей в сім'ї. Типи неправильного виховання: неприйняття, гіперсоціальний, тривожно-промисловий, егоцентричний. Тестові завдання для батьків щодо визначення типу сімейного виховання. Умови успішного сімейного виховання.

Основні поняття теми: методи і прийоми виховання дітей в сім'ї, вимоги, контроль, типи неправильного виховання: неприйняття, гіперсоціальний, тривожно-промисловий, егоцентричний, успішне сімейне виховання.

Рекомендована література:

Основна: 3, 4, 5, 6.

Додаткова: 3, 9, 11.

Інтернет ресурси: 3, 4, 5, 6.

ТЕМА 3. Педагогічна взаємодія і механізм співробітництва вчителя з батьками (4 год.)

Суть педагогічної взаємодії. Класифікація методів педагогічної взаємодії. Красномовство вчителя як інструмент педагогічного впливу. Педагогічна взаємодія вчителя з батьками молодших школярів.

Основні поняття теми: педагогічна взаємодія, методи педагогічної взаємодії, красномовство, педагогічний вплив, методи формування поглядів і

обміну інформацією, методи організації діяльності, методи стимулювання оцінки та самооцінки.

Рекомендована література:

Основна: 3, 4, 5.

Додаткова: 5, 7, 8, 11.

Інтернет ресурси: 3, 4, 5, 7.

ТЕМА 4. Формування партнерської співпраці школи та сім'ї (2 год.)

Напрями роботи школи з батьками: педагогічна освіта батьків (*просвіта*) та залучення батьків до виховної роботи з дітьми. Традиційні і нетрадиційні форми роботи з батьками. Удосконалення взаємодії вчителя і батьків шляхом використання інтерактивних форм роботи.

Основні поняття теми: просвіта, напрями роботи з батьками, виховна робота з батьками, традиційні і нетрадиційні форми роботи з батьками, інтерактивні форми роботи.

Рекомендована література:

Основна: 2, 3, 4.

Додаткова: 5, 7, 9.

Інтернет ресурси: 2, 4, 6.

ТЕМА 5. Взаємодія педагога та сім'ї у розв'язанні проблем виховання особистості (4 год.)

Права та обов'язки батьків або осіб, які їх замінюють. Методи та форми роботи педагога з батьками учнів у розв'язанні проблем виховання. Форми залучення батьків до виховної роботи. Умови ефективної взаємодії вчителя і батьків. Діагностика результативності педагогічної взаємодії школи та сім'ї.

Основні поняття теми: просвіта, напрями роботи з батьками, виховна робота з батьками, батьківські збори, консультації, педагогічні читання.

Рекомендована література:

Основна: 2, 4, 5.

Додаткова: 8, 10, 11.

Інтернет ресурси: 3, 5, 8.

Змістовий модуль II

МЕТОДИЧНІ ТА ТЕХНОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ВЗАЄМОДІЇ ВЧИТЕЛЯ З БАТЬКАМИ

ТЕМА 6. Діагностична робота вчителя з батьками (2 год.)

Етапи роботи педагога з сім'єю. Роль сім'ї у виховній системі В.О.Сухомлинського. Діагностика сім'ї та сімейного виховання. Методики діагностування сім'ї. Методика контактної взаємодії педагога з батьками.

Основні поняття теми: діагностика, діагностична карта, діагностування типів сімейного виховання, методика «Аналіз сімейної тривоги», методика «Типовий сімейний стан», соціальний патронаж.

Рекомендована література:

Основна: 4, 5, 6.

Додаткова: 1, 3, 6, 7, 8.

Інтернет ресурси: 3, 4, 5.

ТЕМА 7. Соціально-педагогічні аспекти в роботі з сім'ями, які перебувають у складних життєвих обставинах (4 год.)

Напрями роботи педагога з сім'ями, які опинилися в складних життєвих обставинах. Напрями роботи з педагогічно неспроможними, пасивними, антипедагогічними родинами. Прийомна сім'я – позитивне соціальне середовище розвитку дитини.

Основні поняття теми: педагогічно неспроможні, пасивні, антипедагогічні сім'ї, прийомна сім'я, соціально-медичні обставини, соціально-побутові обставини, соціально-педагогічні обставини, психологічні обставини.

Рекомендована література:

Основна: 3, 4, 5.

Додаткова: 9, 11, 12.

Інтернет ресурси: 3, 4, 5, 7.

ТЕМА 8. Теоретичні засади технологізації соціально-педагогічної роботи (4 год.)

Характеристика технологічних напрямків соціально-педагогічної роботи. Технологія соціально-педагогічної діяльності з різними типами сімей. Технології сімейних групових нарад. Соціальні технології: медіація, сімейна групова нарада, мережева зустріч.

Основні поняття теми: соціальні послуги, соціальна допомога, соціальна підтримка, медіація, сімейна групова нарада, мережева зустріч, соціальний супровід.

Рекомендована література:

Основна: 3, 4, 5.

Додаткова: 1, 2, 4, 6, 8, 11.

Інтернет ресурси: 3, 4, 5.

4. Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин								
		Денна форма					Заочна форма			
		Усього	у тому числі				Усього	у тому числі		
			Лекцій	Семінарських	С.р.	МКР		Лекцій	Семінарських	С.р.
Змістовий модуль I <i>Особливості взаємодії вчителя, школи та сім'ї у сучасних реаліях</i>										
1	Тема 1. Українська сім'я в сучасних соціоекономічних умовах	4	2	2			5			5
2	Тема 2. Етика сімейних стосунків та виховання	14	2	2	10		7	2		5
3	Тема 3. Педагогічна взаємодія і механізм співробітництва вчителя з батьками	10	2	2	6		2	2		
4	Тема 4. Формування партнерської співпраці школи та сім'ї	14	2		12		10			10
5	Тема 5. Взаємодія педагога та сім'ї у розв'язанні проблем виховання особистості	4	2	2			5			5
6	Модульний контроль	2				2				
7	Разом за зміст. модулем 1	48	10	8	28	2	29	4	-	25
Змістовий модуль II <i>Методичні та технологічні засади взаємодії вчителя з батьками</i>										
8	Тема 6. Діагностична робота вчителя з батьками	7	2		5		15			15
9	Тема 7. Соціально-педагогічні аспекти в роботі з сім'ями, які перебувають у складних життєвих обставинах	11	2	2	7		12	2		10
10	Тема 8. Теоретичні засади технологізації соціально-педагогічної роботи	4	2	2			16		2	14
11	Модульний контроль	2				2				
12	Разом за зміст. модулем 2	24	6	4	12	2	43	2	2	39
Усього годин		72	16	12	40	4	72	6	2	64

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історія українського родинного виховання	2
2	Етика сімейних стосунків та виховання	2
3	Педагогічна взаємодія і механізм співробітництва вчителя з батьками	2
4	Формування батьків як педагогів	2
5	Особливості роботи вчителя з різними категоріями сімей	2
6	Теоретичні засади технологізації соціально-педагогічної роботи	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
1	Етика сімейних стосунків та виховання. Розробіть карту знань для систематизації типів неправильного виховання: неприйняття, гіперсоціальний, тривожно-вразливий, егоцентричний з використанням програм: MindMeister , Bubbl.us , XMind та ін.	10	5
2	Педагогічна взаємодія і механізм співробітництва вчителя з батьками. На основі власних спостережень складіть 2-3 педагогічні ситуації щодо взаємодії вчителя та батьків, продумайте питання для їхнього аналізу та проаналізуйте їх	6	10
3	Формування партнерської співпраці школи та сім'ї. Підготуйте матеріал до виступу на батьківських зборах за однією з тем: Про що запитують нас діти і чи вміємо ми їм відповідати? Як ростити допитливих? Як грають і працюють наші діти разом? Як ми оцінюємо результати дитячої праці? Чи здатні молодші школярі оцінити свою роботу самі? Звідки беруться нервові діти? Індивідуальний підхід до нервової дитини	12	10
4	Діагностична робота вчителя з батьками. Складіть анкету для батьків для визначення характеру взаємовідносин в сім'ї. Систематизуйте та апробуйте методики діагностування сім'ї, що дозволять вивчити взаємовідносини в родині	5	10
5	Соціально-педагогічні аспекти в роботі з сім'ями, які перебувають у складних життєвих обставинах. Підберіть літературу для батьків, що оптимізує та полегшить спілкування в сім'ї, яка опинилася в складних життєвих обставинах	7	5
	Разом	40 год.	40 бал.

7. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

1) за джерелом інформації:

– *словесні*: лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint, Prezi – презентація), пояснення, розповідь, бесіда, дискусія;

– *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація за допомогою мультимедійної дошки;

– *практичні*: вправи, моделювання ситуацій, вирішення проблемних завдань.

2) За логікою передачі й сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійного мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії, пізнавальні ігри, створення ситуації пізнавальної новизни, створення ситуації зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

8. Методи контролю

Тестовий контроль, модульні контрольні роботи, самооцінка і самоаналіз.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

<i>Поточне тестування та самостійна робота</i>									<i>Макс. сума балів</i>	<i>Сума</i>
Форми роботи	<i>Змістовий модуль 1</i>					<i>Змістовий модуль 2</i>				
Лекції	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
	1	1	1	1	1	1	1	1	8	
Семін. заняття	11	11	11		11		11	11	66	
Самост. робота		5	10	10		10	5		40	
МКР	25					25			50	
	164:100 = 1,6					PK – 1,6			164	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Значення оцінки</i>	<i>Оцінка за шкалою Університету</i>	<i>За національною шкалою</i>
A	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими, незначними недоліками	90–100 балів	відмінно
B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	82–89 балів	добре
C	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	75–81 балів	
D	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	69–74 балів	задовільно
E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	60–68 балів	
FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	35–59 балів	незадовільно
F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	1–34 балів	

10. Методичне забезпечення

- опорні конспекти лекцій;
- мультимедійні презентації;
- навчальні посібники (друкований та електронний варіанти);
- робоча навчальна програма;
- збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.

11. Рекомендована література

Основна:

1. Беленька Г. В. Здоров'я дитини – від родини / Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, М. А. Машовець. – К. : СПД Богданова А. М., 2006. – 220 с.
2. Матвієнко О. В. Виховання молодшого школяра: теорія і технологія / О. В. Матвієнко. – К. : ВД «Стилос», 2006. – 543 с.
3. Маценко Л. М. Педагогіка сімейного виховання : навч. посіб. – Вид. 2-ге, доп., перероб. / Л. М. Маценко. – К. : НАКККіМ, 2011. – 293 с.
4. Соціальна педагогіка : підручник. – 4-те вид. виправ. та доп. / За ред. проф. А. Й. Капської. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 488 с.
5. Соціально-педагогічна та соціальна робота з різними категоріями клієнтів : навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Н. П. Краснова, Л. П. Харченко, В. М. Пігіда, Я. І. Юрків. – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2010. – 408 с.
6. Шиделко А. В. Етика і психологія сімейного життя : навчально-методичний посібник / А. В. Шиделко. – Львів, 2009. – 132 с.

Додаткова:

1. Бесіди з батьками молодших школярів / автор-упоряд. О. Є. Гордійчук. – К. : Шкільний світ, 2010. – 112 с.
2. Класному керівнику: як провести батьківські збори / [упоряд. Л. Шестова, Н. Чиренко]. – К. : Шк. світ, 2009. – 125 с.
3. Консультування сім'ї : [метод. поради для консультування батьків]. – Ч. 2 / Держ. центр соц. служб для молоді, АПН України, Ін-т проблем виховання ; Ред. В.Г. Постовий. – К. : ДЦССМ, 2003. – 303 с.
4. Корнієнко С. М. Батьківські збори у початкових класах: зміст та методика проведення / С. М. Корнієнко, Я. П. Кодлюк. – Тернопіль : Вид-во «Навчальна книга – Богдан», 2008. – 144 с.
5. Лященко М. Взаємодія батьків та педагогів – необхідна умова для виховання нового покоління / М. Лященко // Рідна школа. – 2011. – № 11. – С. 71–74.
6. Мартиненко С. М. Вивчення особистості молодшого школяра засобами педагогічної діагностики [навч.-метод. посіб.] : рекомендовано Вченою радою Київського університету імені Бориса Грінченка / С. М. Мартиненко,

М. Д. Осколова ; рецензенти : В. І. Бондар, Н. М. Бібік. – К. : Київський ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. – 144 с.

7. Мартиненко С. М. Особливості співпраці вчителя початкових класів з родинами учнів / С. М. Мартиненко // Початкова школа. – 2010. – № 3. – С. 59–61.

8. Мезенцева Г. О. Робота з батьками : [метод. посіб. класного керівника] / Г. О. Мезенцева, С. М. Сліпак, О. І. Пономаревська ; Ніжин. держ. пед. ун-т ім. М. Гоголя ; [за ред. О. М. Ковальчук]. – Ніжин, 2000. – 20 с.

9. Постовий В. Г. Сім'я і школа: проблеми виховання дітей : [навч. посіб.] / В. Г. Постовий, О. А. Невмержицький ; М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2008. – 356 с.

10. Родинна педагогіка : [навч.-метод. посіб.] / М-во освіти і науки України, Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; А. А. Марушкевич, В. Г. Постовий, Т. Ф. Алексеєнко. – К. : ПАРАПАН, 2002. – 216 с.

11. Сорочинська В. Є. Організація роботи соціального педагога : навчальний посібник / В. Є. Сорочинська. – К. : Кондор, 2005. – 198 с.

Інтернет ресурси :

1. Конвенція про права дитини [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_021

2. Мартиненко С. М. Робота класного керівника з батьками [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/458>

3. Мартиненко С. М. Педагогічна взаємодія вчителя початкових класів і батьків першокласників: у запитаннях і відповідях [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/4149>

4. Мартиненко С. М. Сучасна сім'я. Міждисциплінарний портрет [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/4376>

5. Мартиненко С. М. Педагогіка сім'ї в контексті освітніх пріоритетів України і Білорусії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/3082>

6. Методика работы социального педагога [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.lib.vsu.by/xmlui/bitstream/handle/123456789/1853/Методика%20работы%20социального%20педагога.pdf?sequence=3&isAllowed=y>

7. Робота з батьками [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://javchitjel.webnode.com.ua/robo-ta-z-batkami/>

8. Справи сімейні. Всеукраїнська газета [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://familytimes.com.ua/>

**12. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «ТЕХНОЛОГІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ
ВЧИТЕЛЯ З БАТЬКАМИ»**

Разом: 72 год., із них: лекцій – 16 годин, семінарські заняття – 12 годин, самостійна робота – 40 годин, модульний контроль – 4 години

<i>Модулі</i>	<i>Змістовий модуль I</i>					<i>Змістовий модуль II</i>		
<i>Назва модуля</i>	<i>Особливості взаємодії вчителя, школи та сім'ї у сучасних реаліях</i>					<i>Методичні та технологічні засади взаємодії вчителя з батьками</i>		
К-сть балів за модуль	99 балів					65 балів		
Теми	1	2	3	4	5	6	7	8
Лекції 16 год. (8 б.)	Українська сім'я в сучасних соціоекономічних умовах	Етика сімейних стосунків та виховання	Педагогічна взаємодія і механізм співробітництва вчителя з батьками	Формування партнерської співпраці школи та сім'ї	Взаємодія педагога та сім'ї у розв'язанні проблем виховання особистості	Діагностична робота вчителя з батьками	Соціально-педагогічні аспекти в роботі з сім'ями, які перебувають у складних життєвих обставинах	Теоретичні засади технологізації соціально-педагогічної роботи
Семінарські заняття 12 год. (66 б.)	Історія українського родинного виховання	Етика сімейних стосунків та виховання	Педагогічна взаємодія і механізм співробітництва вчителя з батьками	–	Формування батьків як педагогів	–	Особливості роботи вчителя з різними категоріями сімей	Теоретичні засади технологізації соціально-педагогічної роботи
Самостійна робота 40 год. (40 б.)	–	5 б.	10 б.	10 б.	–	10 б.	5 б.	–
Види поточного контролю	МКР № 1 – 25 балів					МКР № 2 – 25 балів		
ПМК	Всього – 164 бали, коефіцієнт – 1,64 Залік							

